

Katalogizační politika

Česká vydání dodatků k AACR2R

Vzhledem k pokračujícím aktualizacím AACR2R je na místě rekapitulace dosud vydaných dodatků a změn.

České vydání Anglo-amerických katalogizačních pravidel z let 1994-1995 doplňují zatím čtyři vydané dodatky, a to:

- Dodatky 1993 (za léta 1989-1992, k AACR2R, revize 1988)
- Dodatky a revize 1992-1996 (k AACR2R, revize 1988, vydáno jako součást nového úplného vydání AACR2R z roku 1998¹⁾) – od tohoto roku se další revize vztahují k tomuto vydání)
- Dodatky 1999 (k AACR2R, revize 1998)
- Dodatky 2001 (k AACR2R, revize 1998)

Připravuje se překlad Dodatků 2002, které vyjdou do konce tohoto roku.

Pokud jde o obsah dodatků, kromě méně podstatných změn jsou zásadní změny obsaženy v kapitole **3 Kartografické dokumenty** (bude vydáno v připravovaných Dodatcích 2002), v kapitole **9 Elektronické zdroje** (původně Počítačové soubory – bylo vydáno v Dodatcích 2001) a v kapitole **12 Pokračující zdroje** (původně Seriály – bude vydáno v připravovaných Dodatcích 2002) – a dále obsahují novou přílohu E Úvodní členy (byla vydána v Dodatcích 2001).

České vydání AACR2R je zatím zpřístupňováno pouze v tištěné podobě, i když v souvislosti s přípravou nového výměnného formátu MARC 21 je uvažováno o zpřístupnění pravidel i formátu MARC21 společně s českými interpretacemi na CD. Česká AACR2R jsou vydávána jako pokračující publikace na volných listech a počítá se s doplňováním dnes již téměř pravidelně vycházejících dodatků.

S dosavadní formou vydávání dodatků v českém jazyce nejsou všichni uživatelé spokojeni; často je požadován – v případě změny jednoho pravidla či části textu na stránce – nový přetisk celé stránky (vhodnější pro výměnu) a stále vystavení AACR2R včetně všech dodatků na webu, či další levnější vydání v paperbackové úpravě.

Řešení v tomto případě ale nezávisí na rozhodnutí nakladatele českého vydání. Praxe je taková, že Národní knihovna musí žádat nositele autorských práv (v tomto případě ALA) o souhlas s překladem a vydáním. Pokud tedy např. dodatky budou zahrnovat část listů k výměně a část k přelepení, musí NK požádat i o práva na výňatek z nového vydání (tzn. na celé listy). Tato řízení bývají zdlouhavá, včetně propočtů kalkulací. Domníváme se proto, s ohledem na záměr nového úplného českého vydání AACR2R včetně revizí a dodatků do dvou až tří let, že bude rozumnější zatím dosavadní způsob zpřístupňování dodatků i přes jeho nevýhody zachovat.

Úplné vydání AACR2R, revize 2002²⁾, v tištěné podobě i na CD, které v roce 2002 vydala ALA, je v Národní knihovně k dispozici, zatím pouze v anglickém vydání.

Poznámky:

- 1) Anglo-american cataloguing rules. 2nd ed., 1998 rev. Ottawa : CLA; London : LA; Chicago : ALA, 1998.
- 2) Anglo-american rules. 2nd ed., 2002 rev. Ottawa : CLA; London, CHILIP; Chicago : ALA, 2002.

Hana Kubalová
Národní knihovna ČR